

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

**кафедра філософії права
та юридичної логіки**

Статус дисципліни – обов'язкова;
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий);
Ступінь вищої освіти – доктор філософії;
Форми здобуття вищої освіти – інституційна (очна (денна), заочна);
Мова навчання – українська мова;
Навчальний рік – 2020-2021
Форма підсумкового контролю – екзамен

Полудьонна Наталія Станіславівна
кандидат психологічних наук, доцент,
професор кафедри
Профайл викладача:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=FeLzmLEAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять

Тел.: 249-09-69
E-mail: k014@naiau.kiev.ua
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1,
каб. 811

Консультації

Очні:
(відповідно до графіка консультацій
науково-педагогічних працівників
кафедри) з 14:00 до 16:30
Онлайн:
електронною поштою, пн-пт з 9:00 до
16:00

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять

Тел.: 249-09-69
E-mail: k014@naiau.kiev.ua
Робоче місце: пл. Солом'янська, 1,
каб. 811

Сторінка дистанційного курсу <https://dn.naiu.kiev.ua/course/view.php?id=2542>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни є опанування знаннями та навичками з організації науково-дослідної діяльності, сприяння розвитку наукового світогляду і творчого мислення.

Тривалість – 3 кредити, загальна кількість годин – 90; годин аудиторних – 30, самостійної роботи – 60.

Форми та методи навчання інституційна (очна (денна), заочна); частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні («мозковий штурм», синектики, аналогій, ПОПів-формула, дискусія, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.

Система поточного контролю : оцінюються усні виступи, наукові доповіді, презентації, вирішення практичних завдань і тестів, моделювання ситуацій, творчі, проектні й реферативні роботи.

Система підсумкового контролю – застосовується 100-бальна шкала оцінювання, а також національна система (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) та система ECTS (A, B, C, D, E, F, FX).

Пререквізити: Сучасні методології науково-правових досліджень, Українська мова за професійним спрямуванням, Актуальні проблеми філософії.

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

Програмні результати навчання **Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач**

Для здобувачів вищої освіти ступеня вищої освіти доктор філософії зі спеціальності 081 «Право»

ПРН 2. Кваліфіковано відображати результати науково-педагогічної діяльності в публікаціях у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, у тому числі таких, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати їх на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, а також мати досвід практичного використання іноземної мови в науково-педагогічній діяльності.

ПРН 4. Розуміти особливості організації науково-дослідної діяльності з актуальних проблем правової теорії та юридичної практики, психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів, застосовувати наукову

Загальна компетентність (ЗК):

ЗК 2. Здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через осмислення та розуміння змісту проблемної ситуації, її формулювання, планування та розв'язання, а також моніторинг одержаних результатів.

ЗК 8. Здатність застосовувати логіко-математичне та просторове мислення для пояснення і вирішення суспільних проблем шляхом використання логічних правил і законів, статистичних даних, графіків, моделей, діаграм, проведення експериментів.

ЗК 11. Здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства, а також урахувувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності.

методологію та захищати результати науково-дослідної діяльності у встановленому порядку.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності :

СК 4. Здатність досліджувати проблеми у правовій сфері на основі наукової методології з дотриманням принципів академічної доброчесності, оцінювати та вирішувати питання педагогічної діяльності з урахуванням стандартів професійної етики та соціальної відповідальності.

СК 15. Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

Здатність до аналізу та оцінювання наукової інформації з позицій різних підходів, різних джерел, в тому числі іншомовних.

Здатність формулювати проблему, гіпотезу, мету, завдання дослідження, добирати науковий інструментарій, планувати та здійснювати дослідження, інтерпретувати його результати, визначати перспективи подальших наукових розвідок із дотриманням норм академічної та професійної доброчесності.

Здатність раціонально застосовувати методи філософської, загальнонаукової та спеціальнонаукової методології.

Здатність здійснювати апробацію результатів дослідження та об'єктивувати їх у різних формах наукових документів, у тому числі у міжнародних наукометричних базах.

Здатність до прогнозування перспективних тенденцій розвитку науки та юридичної науки.

Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію й професійну мобільність.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи в розрізі тем
<p>Тема 1. Наукове дослідження як особлива сфера діяльності.</p>	<p>Лекція: онлайн Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; Методи частково-пошукові, активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій), імпульс-повідомлення, незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначити особливості наукового пізнання. 2. Розробити структурно-логічну схему «Двоконтурна структура процесу пізнання». 3. Охарактеризувати структурні елементи науки. 4. Заповнити таблицю «Етапи становлення і розвитку науки». 5. Визначити специфічні функції, завдання видів наукової діяльності. 6. Опрацювати Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» (розділ II), виписати суб'єктів наукової і науково-технічної діяльності та коротко їх охарактеризувати. 7. Проаналізувати та порівняти форми наукових досліджень: фундаментальні та прикладні.
<p>Тема 2. Загальна методологія наукової творчості.</p>	<p>Лекція: онлайн Семінарське заняття: індивідуальні та групові опитування; Методи: проблемні, активні та інтерактивні, евристичні ("мозковий штурм", синектики, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю «Підходи до визначення поняття «методологія» 2. Визначити функції методології наукового дослідження та дати їм коротку характеристику. 3. Визначити та записати особливості методології дослідження в галузі «Право». 4. Схематично зобразити структуру методології та охарактеризувати її складові. 5. Порівняти переваги і недоліки трьох самостійно обраних вами методологічних підходів у наукових дослідженнях. 6. Пояснити, чому поряд з методологією пізнання потрібна й методологія практичної діяльності. Обґрунтувати корисність чи непотрібність методології

<p>Тема 3. Форми наукових документів: загальна характеристика.</p>	<p>Лекція: онлайн Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; Методи: частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>практичної діяльності.</p> <p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Скласти таблицю з переліком груп наукових видань. 2. Визначити спільні та відмінні ознаки науково-дослідних та джерелознавчих наукових видань. 3. Визначити характерні ознаки писемної наукової мови. 4. Виконання вправ щодо використання функціонально-лексичних засобів зв'язку в науковому тексті. 5. Виконання вправ щодо використання логічних засобів зв'язку в науковому тексті. 6. Провести аналіз запропонованого наукового тексту та визначити обґрунтованість застосування авторами тих чи інших наукових термінів. 7. Сформулювати правила оформлення посилань на наукові джерела. 8. Вправи щодо коректного використання наукових літературних джерел та недопущення плагіату.
<p>Тема 4. Зміст організаційного, дослідного та завершального етапів дослідження в галузі «Право».</p>	<p>Лекція: онлайн Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; Методи: частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПіВ-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провести класифікацію наукових досліджень за ознаками: за напрямом розвитку виробництва; за ступенем важливості; за науковим рівнем; за джерелом фінансування. 2. Визначити спільні методологічні підходи і універсальні послідовні процедури наукових досліджень. 3. Створити структурно-логічну схему етапів проведення наукових досліджень. 4. Скласти розширений план дослідного етапу наукового дослідження на довільно обрану тему відповідно до спеціальності. 5. Виконання вправ з формулювання наукового результату та визначення форми реалізації результатів наукового дослідження.

<p>Тема 5. Загальна характеристика методів наукових досліджень.</p>	<p>Лекція: онлайн Семінарське і практичне заняття: індивідуальні та групові опитування; Методи: частково-пошукові, проблемні; дальтон-технологія; активні та інтерактивні, інформаційні й евристичні ("мозковий штурм", синектики, Сократів діалог, аналогій, стоп-кадр, ПОПів-формула, дискусія, термінологічний бій, синтез думок), метод ситуацій (ситуація-вправа, ситуація-оцінка, ситуація-проблема, ситуація-ілюстрація), незакінчені речення, складання коментованої схеми навчального питання.</p>	<p>Під час лекційного заняття законспектувати основні положення.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здійснити ранжування за глибиною змісту понять "науковий метод", "метод", "метод науки", "методика". 2. Складання словника категоріально-поняттєвого масиву з теми навчальної дисципліни. 3. Використовуючи порівняльно-правовий метод пізнання проаналізуйте систему джерел права. 4. Застосування статистичного методу для досліджуваного явища з метою підтвердження його стабільності чи динаміки. (на основі запропонованого викладачем матеріалу). 5. Здійснити порівняльний аналіз методів узагальнення та порівняння. 6. Здійснити порівняльний аналіз переваг та недоліків методів: спостереження, анкетування, опитування, тесту, експерименту. Результати оформити у таблицю. 7. Застосовуючи метод експертних оцінок, дайте висновок щодо досліджуваних фактів (запропоновані викладачем у різних варіантах). Результат візуалізувати у вигляді діаграми. 8. У процесі самостійного опрацювання спеціальної літератури (2-5 найменувань за вибором) ознайомитись зі специфікою методу бесіди/інтерв'ю, їх дослідницькими функціями. Виокремити алгоритм підготовки до бесіди/інтерв'ю з респондентом та вступу з ним у контакт. 9. Розробити план власної бесіди/інтерв'ю з респондентами (5-10 осіб). Провести бесіди/інтерв'ю. У письмовій формі зафіксувати результати, здійснити їх обробку. 10. У процесі самостійного опрацювання спеціальної літератури (2-5 найменувань за вибором) ознайомитись зі специфікою методу анкетування. Визначити основні
---	--	---

		види анкет та їх значення в процесі проведення наукового дослідження. 11. Укласти два типи анкет (з відкритими та закритими запитаннями). Провести анкетування (5-10 осіб). У письмовій формі зафіксувати результати, здійснити їх обробку.
--	--	--

Основні інформаційні джерела

«Про наукову і науково-технічну діяльність»: Закон України № 848 – VIII від 26.11.2015 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3.

Зацерковний В. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с.

Конверський А.Є. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів та ад'юнктів / за ред. А.Є. Конверського. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 352 с.

Корягін М.В., Чік М.Ю. Основи наукових досліджень: навч. посіб. / М.В. Корягін, М.Ю. Чік. – К.: Алерта, 2014. – 622 с.

Прибутько П.С., ін.. Основи методології наукових досліджень – МВС України, НАВС. – К., 2015.

Паниотто В.И., Максименко В.С. Количественные методы в социологических исследованиях / В.И.Паниотто, В.С.Максименко. – К.: Либідь, 2003. – 272 с.

Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – 7-е видання, перероблене і доповнене. – К.: Знання, 2010. – 295 с.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

– мультимедійний проєктор, комп'ютер/ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання:

- умови допуску до підсумкового контролю є активна робота під час семінарських та практичних занять; позитивні оцінки з усіх тем навчальної дисципліни; опрацювання більшості з рекомендованих джерел, виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені робочою програмою навчальної дисципліни;

- сума балів поточного контролю має становити не менше 30 балів;

Перескладання тем реалізується у таких формах:

- усне і письмове опитування;

- рецензування відповідей та письмових робіт;

- обговорення проблемних питань;
- написання есе, тез тощо.

Політика щодо академічної доброчесності:

здобувачі вищої освіти мають поважати авторські права та недопущення академічного плагіату в усіх видах наукової, науково-методичної та навчальної діяльності, дотримуватися принципів академічної доброчесності, правил академічної етики, інформаційної культури та підвищення відповідальності за дотриманням норм цитування.

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

Поточному контролю підлягають:

- глибина, повнота, обґрунтованість відповіді;
- доповнення, запитання до тих, хто відповідає;
- рецензія на виступ;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття (робот у парах, малих групах), активність під час обговорення питань;
- глибина аналізу наукової та навчальної літератури;
- письмові завдання (тести, контрольні роботи, есе, реферати);
- якість самостійного опрацювання питань;
- систематичність роботи на заняттях.

Політика щодо відвідування:

передбачає систематичне, регулярне оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти (рівень теоретичних знань та практичних умінь і навичок з усіх тем навчальної дисципліни) за результатами аудиторних занять, самостійної та індивідуальної роботи.

Під час занять здобувачі вищої освіти працюють у такому форматі:

усне опитування

- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих нормативних та доктринальних джерелах;
- уміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку й розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);

практичні завдання

- уміння застосовувати теоретичні положення у вирішенні проблем;
- уміння аналізувати достовірність одержаних результатів.

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)						Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
max 60%						max 40%	max 100%
T1	T2	T3	T4	T5	Самостійна робота	екзамен	100
5	5	10	15	15	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90 – 100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення дисципліни

Силабус схвалено на засіданні кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ протокол від 04 березня 2021 року, № 14

Завідувач кафедри філософії права
та юридичної логіки

_____ (підпис)

Віталій КРАВЕЦЬ

Підпис автора силабусу:

_____ **Наталія ПОЛУДЬОННА**